

medføre adskillig Fare for Lærerne rundt omkring i Kommunerne, vil bringe en Utrygghed ind i Forholdet mellem Lærerne og Beboerne, som det i Virkeligheden bør være Opgaven at modarbejde. Jeg tror heller ikke, at der er nogen Trang til en saadan Bestemmelse, efter som Administrationen efter den Erfaring, der har kunnet indvindes i den forløbne lange Arrække, aldrig har vist sig at være særlig lidt lydhør overfor Ønsker, der komme frem fra Befolkningen om Afstedigelse af en Lærer, der paa en eller anden Maade er kommen fejl ind paa hele sin Undervisning i vedkommende Kommune. Der bør selvfølgelig ikke kunne drives Agitation mod en Lærer af andre end pædagogiske Grunde, men en Bestemmelse som den i § 19 aabner fuld Sejlighed til at kunne drive Agitation baade af politisk og firkelig Karakter. — Den Bestemmelse, der er optaget i § 20, om Afstedigelse af Lærere, der have fyldt 70 Aar, er i og for sig ganske naturlig, og har jeg kunnet tiltrøede.

Jeg vender saa tilbage til at omtale Bestemmelserne om Lærerlønningerne, der findes i fjerde Afsnit under § 21 og følgende. Her er Folketinget, som jeg tillod mig at nævne, i Princippet gaaet ind paa Regeringens Forslag, og de Principper, der ligge til Grund derfor, skal jeg ikke komme nærmere ind paa, da jeg tør forudsætte, at de ere Tingets Medlemmer fuldt bekendte. Der er af Folketinget foretaget enkelte Medsættelser i de Satser, som Regeringsforslaget satte, særlig for Købstadlærerne og Gne-lærerebøderne paa Landet. Jeg tror, at disse Satser vare fastsatte efter billigt Hensyn til alle Sider, og at der i og for sig ikke vilde have været nogen Grund til at foretage Medsættelser her, men for saa vidt man af økonomiske Grunde maatte anse det for rigtigt at foretage disse Reduktioner af Hensyn til Statskassens Lærv, vil jeg for mit Vedkommende heller ikke kunne have nogen Grund til at modsætte mig det. — Der er nogle enkelte Punkter, hvor jeg kunde have ønsket, at Reduktionen ikke var bleven saa omfattende som foreslaet af Folketinget, særlig med Hensyn til Overlærerne i Købstæderne efter § 21, men dette Spørgsmaal er dog af mindre Betydning. Derimod er der et Par Punkter, hvor jeg absolut ikke har kunnet slutte mig til Folketingets Opsættelse. Der er først Spørgsmaalet om, at Lærernes Ret til Offer og Accidenser paa Landet skulde falde bort, naar Lønningen efter nærværende Lov er bleven Embedet tillagt, en Bestemmelse, som findes i § 28, sidste Stykke. Jeg tror, at det vil være

ganske urigtigt at ophæve Højtidsoffer og Accidenser paa Landet for Lærere, saa længe vi ikke komme til en Afsløsning deraf for Præsterne. Det er et Standpunkt, jeg hele Tiden har indtaget under denne Sag, og som jeg ogsaa tror maa vinde Tilslutning i dette Ting. Det vil absolut være til Skade for Præsterne, hvis man nu ophævede Retten til Accidenser og Offer for Lærernes Vedkommende, og jeg kan derfor ikke paa nogen Maade anbefale at gaa ind paa denne Bestemmelse.

En anden Bestemmelse, som jeg ligeledes bestemt maa modsætte mig, er Forslagets § 23, der omhandler de flydende Skolepenge. Man har til Forhvar for det her foreslaede anført, at man ved saaledes at gøre en Del af Lønningen for Lærerne flydende — det vil jo andrage en saa stor Del af Lønningen, som udgør 300 Kr. — vilde opnaa at give Lærerne en gavnlig Spore i deres Undervisning, idet jo en Nedgang af Børneantallet i deres Stole under 50 vilde bevirke, at deres Indtægt blev forringet med 6 Kr. pr. Barn. Det er nu under de vidtløftige Forhandlinger, der ere bleve førte herom i Folketinget, hvor Forslaget i øvrigt fra forskellige Sider har mødt stærkt Modstand, blevet gjort gældende, at en saadan gavnlig Spore for Lærerne aldeles ikke vilde opnaas gennem dette Forslag. Det er blevet oplyst, at denne Bestemmelse paa ingen Maade sikkert vilde komme til at ramme den forsømmelige Lærer, idet det jo er en Tilfældighed, om der i vedkommende Kommune findes en anden Stole, en Privatstole, til hvilken Børnene kunne overføres og derved Antallet i den offentlige Stole blive formindstet. Denne Ordning vilde dernæst ofte kunne ramme den dygtige Lærer af Grunde, som ere ganske tilfældige i Forhold til ham. Det kan hænge sammen med, at Vejen til den offentlige Stole er længere end til den private Stole, og det kan hænge sammen med, at Forældrene ikke ønske at underkaste deres Børn Straf for Skoleforsømmelse; det kan jo endvidere være, at der ved Skolen er ansat to Lærere, af hvilke den ene har været saa uheldig at paadrage sig Befolkningens Misshag, hvorfor en Del af Befolkningen tager deres Børn ud af Skolen; det vil altjaa kunne komme til at gaa ud over den anden Lærer med. Man har sagt: Bestemmelsen vil i Virkeligheden ikke i mange Tilfælde blive praktisk, thi Forholdet er jo i Almindelighed rundt omkring i Landet det, at Børneantallet i Skolerne er højere end 50. Men dette beviser jo ikke noget, thi indfører man først en Bestemmelse som denne om de flydende Skolepenge, staar